

ПІДСУМКОВИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ ДАНИХ ОПИТУВАННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ ЩОДО НАЯВНОСТІ ТОВАРІВ ТРИВАЛОГО КОРИСТУВАННЯ У 2008 РОЦІ

1. ПІДСУМКИ АНАЛІЗУ ЯКОСТІ

1.1. Релевантність

Релевантність – це ступінь, з яким статистичні дані відповідають поточним та потенційним потребам користувачів. Релевантність також стосується питань повноти розробки усіх необхідних статистичних даних та ступеня відповідності потребам користувачів концепцій, визначень, класифікацій і т.д., які використовуються.

Вибіркове опитування членів домогосподарств щодо наявності у них товарів тривалого користування є тематичним модулем обстеження умов життя домогосподарств (далі – ОУЖД), що проводиться Держкомстатом України на постійній основі. У зв'язку з цим модульне опитування та ОУЖД базуються на єдиних методологічних засадах: принципах формування вибіркової сукупності, розповсюдження отриманих даних на генеральну сукупність, оцінювання якості інформації, а також мають єдину термінологію та систему показників, які характеризують соціально-демографічні та економічні ознаки домогосподарств.

Явище, що спостерігається	Наявність у домогосподарствах товарів тривалого користування: рівень забезпеченості, окремі характеристики товарів – вітчизняні або імпортні, термін користування та ін.
Періодичність	Один раз на два роки під час проведення квартального інтерв'ю ОУЖД за третій квартал
Дизайн вибірки	В ОУЖД щоквартально обстежується близько 10,6 тисяч неінституційних домогосподарств. Застосовується повна щорічна ротація вибірки домогосподарств. Територіальна вибірка діє протягом 5 років, і побудована як імовірна, стратифікована, багатоступенева, з використанням механізму відбору територіальних одиниць з імовірністю, пропорційною розміру
Основа вибірки	У міських поселеннях – матеріали Всеукраїнського перепису населення 2001 року, у сільській місцевості – матеріали Погосподарського обліку в розрізі адміністративно-територіального поділу. Основа вибірки домогосподарств актуалізується перед реалізацією процедури відбору
Обробка даних	Регіональний рівень: введення в ПЕОМ первинних даних обстеження. Центральний рівень: основні етапи обробки даних – чищення, редагування, імпуція, агрегування даних з різних інструментів обстеження, формування зведених масивів даних для подальшого розрахунку показників
Оцінювання показників	Розраховуються прямі оцінки показників для генеральної сукупності із застосуванням системи статистичних ваг, побудованих для врахування імовірностей відбору домогосподарств, рівнів участі респондентів в обстеженні та узгодження результатів обстеження з якісною зовнішньою інформацією

Тематичне модульне опитування членів домогосподарств щодо наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування є складовою частиною інформаційної бази для комплексного дослідження рівня матеріального добробуту населення, показники якого входять до складу показників бази даних Євростату розділу "Населення і соціальні умови".

Це опитування проводилося в рамках квартального інтерв'ю у жовтні 2008 року із застосуванням спеціальної анкети.

Програма анкети передбачає дві частини:

I. Стан здоров'я членів домогосподарства (за програмою цієї частини анкети був підготовлений окремий статистичний збірник).

II. Наявність у домогосподарствах товарів тривалого користування.

Запитання другої частини анкети призначені для збирання в домогосподарствах інформації стосовно наявності, кількості та характеристик окремих найменувань основних товарів домашнього побуту, культурного призначення, засобів пересування тощо.

Починаючи з 2006р. опитування домогосподарств щодо наявності у них товарів тривалого користування проводиться один раз на два роки.

Дані модульного опитування широко використовуються на національному та регіональному рівнях. Основні користувачі інформації вибіркового опитування на центральному рівні: Комітети Верховної Ради України, Адміністрація Президента України, міністерства, профспілки, наукові установи, навчальні заклади, бібліотеки та ін. Результати та аналітичні матеріали опитування використовуються також у засобах масової інформації, підприємцями та громадськістю. Основні результати обстеження наводяться на офіційному WEB-сайті Держкомстату України (www.ukrstat.gov.ua) та регіональних управлінь статистики.

Ступінь відповідності результатів опитування домогосподарств щодо наявності в них товарів тривалого користування потребам користувачів оцінювався за підсумками анкетного опитування користувачів про рівень задоволення їх потреб в такій інформації, яке було проведено у березні 2009 року. Основною метою цього опитування було визначення думки користувачів щодо сучасного стану, перспектив розвитку цього статистичного спостереження та ступеню релевантності його результатів. За даними опитування 84% респондентів цілком задоволені сучасною програмою та системою показників щодо наявності в домашніх господарствах товарів тривалого користування. Дві третини опитаних надали високу оцінку своєчасності отримуваних показників та 84% – їх порівнянності. Третина з опитаних респондентів надали високу оцінку доступності результатів обстеження, кожний двадцятий респондент оцінив її як середню та 63% – не визначилися з відповіддю.

1.2. Надійність

Надійність (точність) – ступінь близькості розрахованих оцінок показників до дійсних (точних) значень показників.

Надійність даних модульного опитування членів домогосподарств щодо наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування визначається дією багатьох факторів, які призводять до виникнення двох груп похибок – похибок вибірки та невибіркових похибок. Головним джерелом похибок вибірки є специфіка вибірових обстежень, яка полягає в обстеженні лише спеціально відібраної частини генеральної сукупності, а також власне дизайн вибірки. Основними джерелами невибіркових похибок є неповне охоплення генеральної сукупності, відмови респондентів від обстеження або від відповіді на окремі запитання, похибки вимірювання, похибки обробки даних обстеження, похибка моделювання при оцінюванні показників тощо.

Для підвищення рівня надійності та зменшення можливого негативного впливу окремих джерел похибок на різних етапах ОУЖД реалізується система різноманітних заходів, серед яких: щорічна актуалізація списків адрес домогосподарств для відбору, навчання фахівців з інтерв'ювання та контроль якості їх роботи, контроль якості усіх етапів обробки даних ОУЖД, застосування процедур імпутації відсутніх даних та коригування статистичних ваг для зменшення впливу відмов респондентів від обстеження тощо.

Одним із важливих етапів обробки даних ОУЖД є імпутація – процедура заповнення відсутніх значень (пропусків) по окремих ознаках або по групах ознак, які вимірюються програмою обстеження. Найбільш поширеною групою методів аналізу даних з пропусками є так звані методи з заповненням. При використанні цих методів пропуски заповнюються величинами, які визначаються за допомогою спеціальних процедур, і отримані «повні» дані обробляються стандартними статистичними методами. Для заповнення використовуються такі основні процедури:

- заповнення середніми або метод «середнього значення» (замість пропущених величин підставляються середні, розраховані по присутніх даних);
- заповнення за пропорцією або метод «пропорцій» (замість пропущених величин підставляються величини, визначені з умови збереження пропорцій присутніх даних);
- заповнення з підбором, зокрема, метод «hot-dek» (підставляються значення даних інших об'єктів вибірки).

Використання цих методів заповнення одночасно дає «повну» матрицю даних і дозволяє використати практично всі отримані в обстеженні дані, оскільки не передбачає відкидання спостережень з пропусками у значеннях окремих ознак. При імпутації даних модульного опитування членів домогосподарств щодо наявності у домогосподарствах товарів тривалого користування використовується, головним чином, процедура заповнення з підбором, тобто метод «hot-dek».

Основними індикаторами надійності є:

- гранична похибка вибірки (LSE);
- відносна стандартна похибка вибірки (RSE) або коефіцієнт варіації (CV) тощо.

Формули для розрахунку вищезазначених показників наведені в розділі 2 цього звіту.

Для аналізу похибок, пов'язаних із відсутністю відповідей респондентів в обстеженні, застосовується показник рівня участі домогосподарств в обстеженні, який обчислюється як відношення кількості обстежених домогосподарств до кількості відібраних домогосподарств, які підлягали обстеженню.

В обстеженні у січні-вересні 2008р. взяли участь 10649 домогосподарств (83,4% відібраних адрес за виключенням нежилих помешкань). Рівень участі в обстеженні сільських домогосподарств (95,7%) перевищував відповідний показник по міських – (77,7%).

Найвищий рівень участі домогосподарств в обстеженні у січні-вересні 2008р. був у Закарпатській (98,4%), Чернівецькій (98,3%), Рівненській (97,6%), Сумській (96,6%), Волинській (96,3%), Черкаській (95,4%), Вінницькій, Чернігівській (по 95,3%) та Тернопільській (95,1%) областях, найнижчий – в Одеській (60,4%) області, у м.Києві (61,2%) та Донецькій (63,7%) області. У більшості областей цей показник становив від 73,4% до 93,3%.

За результатами вибіркового опитування членів домогосподарств щодо наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування у 2008 році розраховані такі характеристики надійності як граничні похибки вибірки та коефіцієнти варіації для оцінок значень показників: "Наявність холодильників у домогосподарствах", "Наявність пральних машин у домогосподарствах", "Наявність пілососів у домогосподарствах", "Наявність телевізорів кольорових у домогосподарствах", "Наявність магнітофонів у домогосподарствах", "Наявність швейних машин у домогосподарствах", "Наявність велосипедів у домогосподарствах", "Наявність автомобілів у домогосподарствах", "Наявність мобільних телефонів у домогосподарствах" та "Наявність відеоманітофонів у домогосподарствах" по Україні в цілому, за типами місця проживання (великі та малі міста, сільська місцевість), за регіонами та економічними районами. Результати розрахунків характеристик надійності оцінок зазначених показників наведені далі у таблицях 1–30.

Представлені у таблицях дані свідчать, що отримані оцінки показників є точними для рівня України. Величина коефіцієнту варіації приймає мінімальне значення (0,69%) для показника "Наявність мобільних телефонів у домогосподарствах" (див. табл. 9), максимальне значення (4,22%) для показника "Наявність відеоманітофонів у домогосподарствах" (див. табл. 10). Таким чином, оцінка наведених у таблицях показників для рівня України є надійною (значення коефіцієнту варіації менше 5%). Величина граничної похибки вибірки для показника "Наявність мобільних телефонів у домогосподарствах" для рівня України складає 179,25 тис. домогосподарств, тобто з ймовірністю 95% величина цього показника у генеральній сукупності знаходиться в інтервалі 13022,0–13380,5 тис. домогосподарств. Для показника "Наявність відеоманітофонів у домогосподарствах" величина граничної похибки вибірки складає 291,49 тис., тобто з ймовірністю 95% величина показника у генеральній сукупності приймає значення в інтервалі 3228,60–3811,58 тис. домогосподарств.

Дані по домогосподарствах великих, малих міст та сільської місцевості на рівні України також є достатньо надійними. Величина коефіцієнту варіації не перевищує 5%. Разом з тим, величина коефіцієнту варіації для показників "Наявність магнітофонів у домогосподарствах" та "Наявність автомобілів у домогосподарствах" по домогосподарствах у великих містах становить відповідно 5,58% та 5,17%, а по домогосподарствах сільської місцевості для показників "Наявність магнітофонів у домогосподарствах" та "Наявність відеоманітофонів у домогосподарствах" становить відповідно 5,52% та 6,05%, тобто вони придатні для проведення кількісного аналізу.

Надійність оцінки показників регіонального рівня нижча, ніж по Україні. Так, майже по всіх регіонах величина коефіцієнту варіації не перевищує 10% лише для показників "Наявність холодильників у домогосподарствах", "Наявність пральних машин у домогосподарствах", "Наявність телевізорів кольорових у домогосподарствах", "Наявність мобільних телефонів у домогосподарствах" (крім м.Севастополя по всіх перелічених показниках), "Наявність пирососів у домогосподарствах" (крім Тернопільської, Чернівецької областей та м.Севастополя), тобто вони придатні для кількісного аналізу. Але для інших показників надійність даних регіонального рівня нижче. Так, коефіцієнт варіації показників "Наявність велосипедів у домогосподарствах" перевищує 10% для 9 регіонів, "Наявність швейних машин у домогосподарствах" – для 18, "Наявність автомобілів у домогосподарствах" – для 21, "Наявність відеоманітофонів у домогосподарствах" – для усіх регіонів, крім Автономної Республіки Крим, Дніпропетровської, Донецької та Луганської областей, "Наявність магнітофонів у домогосподарствах" – для усіх регіонів, крім Вінницької та Донецької областей.

По м.Севастополю значення коефіцієнтів варіації для всіх показників перевищує 10%. Це пояснюється малим обсягом вибірки у цьому регіоні, тому для м.Севастополя краще використовувати оцінки показників або по Причорноморському економічному району, або по великих містах, або по Україні в цілому (залежно від відповідних значень коефіцієнта варіації).

Аналогічний підхід можна рекомендувати при необхідності використання даних рівня регіонів по показниках, для яких величина коефіцієнту варіації велика.

Таблиця 1

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність холодильників у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році

	Усі домогосподарства, які мають холодильники – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Україна	16620,45	296,56	0,91
Міста (>100 тис.чол.)	7299,79	231,12	1,62
Міста (<100 тис.чол.)	4355,69	111,03	1,30
Сільська місцевість	4964,97	184,42	1,90

Таблиця 2

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність пральних машин у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році

	Усі домогосподарства, які мають пральні машини – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Україна	14328,20	258,08	0,92
Міста (>100 тис.чол.)	6508,66	207,50	1,63
Міста (<100 тис.чол.)	3812,11	101,55	1,36
Сільська місцевість	4007,43	161,26	2,05

Таблиця 3

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність пирососів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році

	Усі домогосподарства, які мають пирососи – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Україна	12614,54	301,72	1,22
Міста (>100 тис.чол.)	6279,11	220,34	1,79
Міста (<100 тис.чол.)	3466,34	131,90	1,94
Сільська місцевість	2869,09	172,60	3,07

Таблиця 4

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність телевізорів кольорових у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році

	Усі домогосподарства, які мають кольорові телевізори – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Україна	16155,60	287,04	0,91
Міста (>100 тис.чол.)	7136,37	217,09	1,55
Міста (<100 тис.чол.)	4236,92	120,35	1,45
Сільська місцевість	4782,31	176,31	1,88

Таблиця 5

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність магнітофонів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році

	Усі домогосподарства, які мають магнітофони – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Україна	3318,05	204,65	3,15
Міста (>100 тис.чол.)	1525,84	166,77	5,58
Міста (<100 тис.чол.)	696,26	57,41	4,21
Сільська місцевість	1095,95	118,50	5,52

Таблиця 6

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність швейних машин у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році

	Усі домогосподарства, які мають швейні машини – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Україна	5188,81	202,79	1,99
Міста (>100 тис.чол.)	2531,26	139,63	2,81
Міста (<100 тис.чол.)	1190,71	87,28	3,74
Сільська місцевість	1466,84	113,89	3,96

Таблиця 7

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність велосипедів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році

	Усі домогосподарства, які мають велосипеди – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Україна	6177,72	207,47	1,71
Міста (>100 тис.чол.)	1166,70	101,73	4,45
Міста (<100 тис.чол.)	1791,80	110,84	3,16
Сільська місцевість	3219,22	142,32	2,26

Таблиця 8

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність автомобілів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році

	Усі домогосподарства, які мають автомобілі – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Україна	3406,74	179,25	2,68
Міста (>100 тис.чол.)	1464,62	148,38	5,17
Міста (<100 тис.чол.)	912,08	69,45	3,89
Сільська місцевість	1030,04	99,80	4,94

Таблиця 9

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність мобільних телефонів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році

	Усі домогосподарства, які мають мобільні телефони – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Україна	13201,25	179,25	0,69
Міста (>100 тис.чол.)	6176,95	233,07	1,93
Міста (<100 тис.чол.)	3414,03	120,69	1,80
Сільська місцевість	3610,27	188,50	2,66

Таблиця 10

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність відеоманітофонів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році

	Усі домогосподарства, які мають відео-манітофони – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Україна	3520,09	291,49	4,22
Міста (>100 тис.чол.)	1939,55	134,54	3,54
Міста (<100 тис.чол.)	923,80	86,31	4,77
Сільська місцевість	656,74	77,91	6,05

Таблиця 11

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність холодильників у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за регіонами

	Усі домогосподарства, які мають холодильники – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Регіони:			
Автономна Республіка Крим	732,12	60,77	4,23
Вінницька	612,18	46,94	3,91
Волинська	315,88	27,67	4,47
Дніпропетровська	1310,47	85,10	3,31
Донецька	1702,25	101,42	3,04
Житомирська	472,42	39,70	4,29
Закарпатська	354,50	40,31	5,80
Запорізька	684,72	58,88	4,39
Івано-Франківська	440,60	46,48	5,38
Київська	638,61	49,17	3,93
Кіровоградська	406,78	43,74	5,49
Луганська	919,70	51,63	2,86
Львівська	806,63	59,94	3,79
Миколаївська	438,27	33,24	3,87
Одеська	829,21	100,13	6,16
Полтавська	591,63	50,00	4,31
Рівненська	367,64	50,29	6,98
Сумська	419,87	52,24	6,35
Тернопільська	324,14	53,75	8,46
Харківська	1037,08	54,93	2,70
Херсонська	382,06	38,64	5,16
Хмельницька	453,42	35,27	3,97
Черкаська	510,81	39,23	3,92
Чернівецька	301,90	40,36	6,82
Чернігівська	425,60	46,39	5,56
м.Київ	1009,36	75,77	3,83
м.Севастополь	132,60	39,78	15,31

Таблиця 12

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність пральних машин у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за регіонами

	Усі домогосподарства, які мають пральні машини – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Регіони:			
Автономна Республіка Крим	665,98	61,17	4,69
Вінницька	502,09	52,01	5,29
Волинська	277,59	30,42	5,59
Дніпропетровська	1129,49	87,45	3,95
Донецька	1575,49	93,31	3,02
Житомирська	367,42	45,24	6,28
Закарпатська	327,20	46,22	7,21
Запорізька	641,70	69,40	5,52
Івано-Франківська	326,62	34,86	5,45
Київська	519,31	52,28	5,14
Кіровоградська	343,98	31,92	4,74
Луганська	851,76	48,28	2,89
Львівська	696,57	61,14	4,48
Миколаївська	403,88	33,26	4,20
Одеська	716,14	90,68	6,46
Полтавська	488,39	44,44	4,64
Рівненська	276,08	31,35	5,79
Сумська	352,80	49,54	7,16
Тернопільська	277,91	46,21	8,48
Харківська	907,32	55,46	3,12
Херсонська	349,63	36,16	5,28
Хмельницька	379,04	38,77	5,22
Черкаська	457,14	36,56	4,08
Чернівецька	248,79	42,86	8,79
Чернігівська	263,02	42,02	8,15
м.Київ	858,46	58,79	3,49
м.Севастополь	124,40	34,36	14,09

Таблиця 13

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність пирососів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за регіонами

	Усі домогосподарства, які мають пирососи – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Регіони:			
Автономна Республіка Крим	591,02	53,13	4,59
Вінницька	366,74	40,26	5,60
Волинська	190,46	23,50	6,30
Дніпропетровська	1045,61	73,07	3,57
Донецька	1424,50	103,80	3,72
Житомирська	301,62	40,30	6,82
Закарпатська	292,44	41,86	7,30
Запорізька	564,94	60,74	5,49
Івано-Франківська	325,01	36,15	5,67
Київська	436,93	51,52	6,02
Кіровоградська	254,69	32,49	6,51
Луганська	768,44	60,05	3,99
Львівська	646,43	43,26	3,41

Продовження таблиці 13

	Усі домогосподарства, які мають пилососи – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Миколаївська	329,22	29,61	4,59
Одеська	588,45	104,37	9,05
Полтавська	435,31	42,09	4,93
Рівненська	269,82	46,70	8,83
Сумська	306,52	45,05	7,50
Тернопільська	238,55	52,73	11,28
Харківська	827,45	62,12	3,83
Херсонська	268,81	36,21	6,87
Хмельницька	321,26	37,78	6,00
Черкаська	355,77	39,95	5,73
Чернівецька	200,86	56,80	14,43
Чернігівська	256,80	42,53	8,45
м.Київ	900,05	84,70	4,80
м.Севастополь	106,84	31,82	15,20

Таблиця 14

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність телевізорів кольорових у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за регіонами

	Усі домогосподарства, які мають кольорові телевізори – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Регіони:			
Автономна Республіка Крим	720,32	61,28	4,34
Вінницька	573,51	41,71	3,71
Волинська	306,48	32,96	5,49
Дніпропетровська	1282,09	84,65	3,37
Донецька	1626,52	103,27	3,24
Житомирська	454,54	42,65	4,79
Закарпатська	347,39	42,81	6,29
Запорізька	670,52	58,76	4,47
Івано-Франківська	425,30	47,21	5,66
Київська	618,58	55,25	4,56
Кіровоградська	398,18	40,20	5,15
Луганська	895,18	54,27	3,09
Львівська	783,11	56,12	3,66
Миколаївська	433,65	32,92	3,87
Одеська	795,13	99,52	6,39
Полтавська	578,74	44,32	3,91
Рівненська	342,49	48,08	7,16
Сумська	427,93	55,35	6,60
Тернопільська	332,62	41,22	6,32
Харківська	1010,96	56,05	2,83
Херсонська	379,46	39,06	5,25
Хмельницька	447,37	30,00	3,42
Черкаська	501,30	43,54	4,43
Чернівецька	280,80	52,34	9,51
Чернігівська	395,83	50,45	6,50
м.Київ	1002,77	78,70	4,00
м.Севастополь	124,83	39,05	15,96

Таблиця 15

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність магнітофонів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за регіонами

	Усі домогосподарства, які мають магнітофони – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Регіони:			
Автономна Республіка Крим	138,62	62,05	22,84
Вінницька	149,71	24,46	8,34
Волинська	44,39	14,81	17,02
Дніпропетровська	331,43	45,57	7,02
Донецька	303,11	61,95	10,43
Житомирська	90,05	34,63	19,62
Закарпатська	90,72	27,87	15,67
Запорізька	176,97	52,33	15,09
Івано-Франківська	112,79	34,43	15,58
Київська	94,15	37,19	20,16
Кіровоградська	43,45	21,27	24,98
Луганська	126,67	30,46	12,27
Львівська	202,23	60,80	15,34
Миколаївська	81,03	20,19	12,71
Одеська	129,47	42,23	16,64
Полтавська	128,15	39,04	15,54
Рівненська	72,50	25,08	17,65
Сумська	59,14	23,74	20,48
Тернопільська	92,52	34,98	19,29
Харківська	191,99	49,28	13,10
Херсонська	62,33	21,66	17,73
Хмельницька	101,61	29,57	14,85
Черкаська	100,23	31,40	15,98
Чернівецька	71,00	35,57	25,56
Чернігівська	79,41	26,16	16,81
м.Київ	209,39	62,71	15,28
м.Севастополь	34,99	20,73	30,23

Таблиця 16

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність швейних машин у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за регіонами

	Усі домогосподарства, які мають швейні машини – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Регіони:			
Автономна Республіка Крим	313,86	39,12	6,36
Вінницька	148,78	30,90	10,59
Волинська	74,90	28,77	19,60
Дніпропетровська	429,59	64,46	7,66
Донецька	560,01	103,01	9,38
Житомирська	158,55	42,78	13,77
Закарпатська	73,93	24,52	16,92
Запорізька	254,79	36,30	7,27
Івано-Франківська	80,38	19,11	12,13
Київська	169,96	34,30	10,30
Кіровоградська	109,27	38,66	18,05
Луганська	269,53	36,52	6,91
Львівська	200,96	38,69	9,82

Продовження таблиці 16

	Усі домогосподарства, які мають швейні машини – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Миколаївська	170,02	34,00	10,20
Одеська	200,84	49,24	12,51
Полтавська	197,64	45,39	11,72
Рівненська	125,49	31,12	12,65
Сумська	130,30	29,68	11,62
Тернопільська	69,80	33,03	24,14
Харківська	350,56	58,63	8,53
Херсонська	153,54	37,34	12,41
Хмельницька	143,84	25,14	8,92
Черкаська	226,24	37,92	8,55
Чернівецька	83,40	32,80	20,07
Чернігівська	130,01	34,68	13,61
м.Київ	312,14	62,71	10,25
м.Севастополь	50,48	19,92	20,13

Таблиця 17

Характеристика якості оцінки значення показника “Наявність велосипедів у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за регіонами

	Усі домогосподарства, які мають велосипеди – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Регіони:			
Автономна Республіка Крим	229,41	29,89	6,65
Вінницька	249,47	28,10	5,75
Волинська	168,05	29,72	9,02
Дніпропетровська	428,27	58,80	7,00
Донецька	409,15	77,40	9,65
Житомирська	270,57	46,01	8,68
Закарпатська	215,52	44,20	10,46
Запорізька	234,92	40,09	8,71
Івано-Франківська	194,52	34,95	9,17
Київська	259,94	39,06	7,67
Кіровоградська	178,76	40,95	11,69
Луганська	232,83	35,57	7,79
Львівська	265,09	52,50	10,10
Миколаївська	165,51	33,33	10,28
Одеська	260,75	50,82	9,94
Полтавська	346,10	48,51	7,15
Рівненська	207,14	44,23	10,89
Сумська	223,30	49,23	11,25
Тернопільська	112,23	31,82	14,46
Харківська	325,43	59,60	9,34
Херсонська	220,28	24,85	5,76
Хмельницька	211,14	40,52	9,79
Черкаська	260,33	34,18	6,70
Чернівецька	104,51	26,75	13,06
Чернігівська	244,24	28,35	5,92
м.Київ	148,66	28,88	9,91
м.Севастополь	11,60	12,76	56,10

Таблиця 18

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність автомобілів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за регіонами

	Усі домогосподарства, які мають автомобілі – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Регіони:			
Автономна Республіка Крим	140,84	29,23	10,59
Вінницька	144,06	37,39	13,24
Волинська	39,61	16,51	21,26
Дніпропетровська	255,05	45,91	9,18
Донецька	267,32	64,70	12,35
Житомирська	83,78	30,80	18,76
Закарпатська	110,48	37,64	17,38
Запорізька	156,14	43,65	14,26
Івано-Франківська	60,43	21,98	18,56
Київська	168,04	53,90	16,36
Кіровоградська	96,41	18,58	9,83
Луганська	174,22	44,33	12,98
Львівська	141,54	26,36	9,50
Миколаївська	111,82	32,14	14,66
Одеська	148,17	70,29	24,20
Полтавська	136,18	39,20	14,69
Рівненська	79,54	22,20	14,24
Сумська	87,83	18,96	11,01
Тернопільська	71,24	24,19	17,32
Харківська	184,23	31,79	8,80
Херсонська	114,06	21,19	9,48
Хмельницька	108,24	27,45	12,94
Черкаська	133,86	38,51	14,68
Чернівецька	67,66	24,25	18,29
Чернігівська	68,86	20,92	15,50
м.Київ	237,65	44,55	9,57
м.Севастополь	19,48	16,29	42,67

Таблиця 19

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність мобільних телефонів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за регіонами

	Усі домогосподарства, які мають мобільні телефони – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Регіони:			
Автономна Республіка Крим	546,15	69,12	6,46
Вінницька	441,62	50,47	5,83
Волинська	265,53	24,67	4,74
Дніпропетровська	1015,97	82,23	4,13
Донецька	1391,10	103,07	3,78
Житомирська	344,14	51,02	7,56
Закарпатська	310,68	44,05	7,23
Запорізька	534,29	57,23	5,47
Івано-Франківська	363,77	31,11	4,36
Київська	478,32	54,97	5,86
Кіровоградська	272,81	40,60	7,59
Луганська	721,74	53,68	3,79
Львівська	670,36	72,40	5,51

Продовження таблиці 19

	Усі домогосподарства, які мають мобільні телефони – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Миколаївська	355,12	41,13	5,91
Одеська	642,44	88,58	7,03
Полтавська	457,74	36,35	4,05
Рівненська	299,85	57,00	9,70
Сумська	351,29	60,60	8,80
Тернопільська	287,94	46,60	8,26
Харківська	775,25	50,02	3,29
Херсонська	300,82	34,63	5,87
Хмельницька	381,47	29,02	3,88
Черкаська	389,58	45,12	5,91
Чернівецька	247,24	45,96	9,48
Чернігівська	334,17	41,26	6,30
м.Київ	922,65	64,04	3,54
м.Севастополь	99,21	27,28	14,03

Таблиця 20

Характеристика якості оцінки значення показника "Наявність відеоманітофонів у домогосподарствах" за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за регіонами

	Усі домогосподарства, які мають відеоманітофони – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Регіони:			
Автономна Республіка Крим	133,24	23,39	8,96
Вінницька	121,13	26,00	10,95
Волинська	37,48	14,87	20,25
Дніпропетровська	272,61	44,15	8,26
Донецька	471,89	62,88	6,80
Житомирська	101,74	32,37	16,23
Закарпатська	67,50	20,62	15,59
Запорізька	223,67	47,00	10,72
Івано-Франківська	79,03	18,76	12,11
Київська	138,69	33,75	12,42
Кіровоградська	75,31	19,43	13,16
Луганська	154,51	28,89	9,54
Львівська	148,99	45,06	15,43
Миколаївська	109,59	22,65	10,54
Одеська	157,12	50,97	16,55
Полтавська	112,40	33,12	15,03
Рівненська	78,65	15,84	10,28
Сумська	84,54	28,94	17,47
Тернопільська	51,79	30,11	29,66
Харківська	203,69	44,23	11,08
Херсонська	53,79	25,93	24,59
Хмельницька	92,85	28,77	15,81
Черкаська	67,64	18,56	14,00
Чернівецька	37,66	20,57	27,87
Чернігівська	36,81	18,01	24,97
м.Київ	379,59	79,10	10,63
м.Севастополь	28,18	12,05	21,82

Для рівня економічних районів надійні оцінки показників "Наявність холодильників у домогосподарствах", "Наявність пральних машин у домогосподарствах", "Наявність пылесосів у домогосподарствах", "Наявність телевізорів кольорових у домогосподарствах", "Наявність мобільних телефонів у домогосподарствах", "Наявність велосипедів у домогосподарствах" (за винятком Східного, Донецького, Подільського та Карпатського районів). Надійність показників "Наявність швейних машин у домогосподарствах", "Наявність автомобілів у

домогосподарствах”, “Наявність відеоманітофонів у домогосподарствах”, “Наявність манітофонів у домогосподарствах” (крім Центрального району) менша (до 10%), але придатна для проведення кількісного аналізу.

Таблиця 21

**Характеристика якості оцінки середньомісячного значення показника
“Наявність холодильників у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів
домогосподарств у 2008 році за економічними районами**

	Усі домогосподарства, які мають холодильники – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Економічні райони:			
Східний	2048,58	90,81	2,26
Донецький	2621,95	113,81	2,21
Придніпровський	2401,97	112,35	2,39
Причорноморський	2514,26	133,79	2,71
Подільський	1389,74	79,60	2,92
Центральний	2158,78	98,48	2,33
Карпатський	1903,63	94,91	2,54
Поліський	1581,54	86,28	2,78

Таблиця 22

**Характеристика якості оцінки середньомісячного значення показника
“Наявність пральних машин у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів
домогосподарств у 2008 році за економічними районами**

	Усі домогосподарства, які мають пральні машини – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Економічні райони:			
Східний	1748,51	86,63	2,53
Донецький	2427,25	105,06	2,21
Придніпровський	2115,17	116,12	2,80
Причорноморський	2260,03	124,73	2,82
Подільський	1159,04	79,65	3,51
Центральний	1834,91	86,76	2,41
Карпатський	1599,18	94,48	3,01
Поліський	1184,11	76,48	3,30

Таблиця 23

**Характеристика якості оцінки середньомісячного значення показника
“Наявність пирососів у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів
домогосподарств у 2008 році за економічними районами**

	Усі домогосподарства, які мають пирососи – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Економічні райони:			
Східний	1569,28	87,52	2,85
Донецький	2192,94	119,91	2,79
Придніпровський	1865,24	100,42	2,75
Причорноморський	1884,34	130,07	3,52
Подільський	926,55	76,34	4,20
Центральний	1692,75	106,88	3,22
Карпатський	1464,74	90,31	3,15
Поліський	1018,70	79,01	3,96

Таблиця 24

**Характеристика якості оцінки середньомісячного значення показника
“Наявність телевізорів кольорових у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за економічними районами**

	Усі домогосподарства, які мають кольорові телевізори – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Економічні райони:			
Східний	2017,63	90,39	2,29
Донецький	2521,70	116,67	2,36
Придніпровський	2350,79	110,61	2,40
Причорноморський	2453,39	133,39	2,77
Подільський	1353,50	65,87	2,48
Центральний	2122,65	105,56	2,54
Карпатський	1836,60	99,75	2,77
Поліський	1499,34	89,31	3,04

Таблиця 25

**Характеристика якості оцінки середньомісячного значення показника
“Наявність магнітофонів у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за економічними районами**

	Усі домогосподарства, які мають магнітофони – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Економічні райони:			
Східний	379,28	67,20	9,04
Донецький	429,78	69,03	8,19
Придніпровський	551,85	72,58	6,71
Причорноморський	446,44	83,30	9,52
Подільський	343,84	51,93	7,71
Центральний	403,77	79,38	10,03
Карпатський	476,74	83,21	8,91
Поліський	286,35	52,71	9,39

Таблиця 26

**Характеристика якості оцінки середньомісячного значення показника
“Наявність швейних машин у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств у 2008 році за економічними районами**

	Усі домогосподарства, які мають швейні машини – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Економічні райони:			
Східний	678,50	79,87	6,01
Донецький	829,54	109,29	6,72
Придніпровський	793,65	83,47	5,37
Причорноморський	888,74	83,07	4,77
Подільський	362,42	51,75	7,28
Центральний	708,34	80,92	5,83
Карпатський	438,67	59,50	6,92
Поліський	488,95	70,84	7,39

Таблиця 27

**Характеристика якості оцінки середньомісячного значення показника
“Наявність велосипедів у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів
домогосподарств у 2008 році за економічними районами**

	Усі домогосподарства, які мають велосипеди – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Економічні райони:			
Східний	894,83	91,26	5,20
Донецький	641,98	85,18	6,77
Придніпровський	841,95	82,11	4,98
Причорноморський	887,55	73,27	4,21
Подільський	572,84	58,69	5,23
Центральний	668,93	59,40	4,53
Карпатський	779,64	81,53	5,34
Поліський	890,00	75,67	4,34

Таблиця 28

**Характеристика якості оцінки середньомісячного значення показника
“Наявність автомобілів у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів
домогосподарств у 2008 році за економічними районами**

	Усі домогосподарства, які мають автомобілі – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Економічні райони:			
Східний	408,24	53,91	6,74
Донецький	441,54	78,43	9,06
Придніпровський	507,60	66,02	6,64
Причорноморський	534,37	86,85	8,29
Подільський	323,54	52,31	8,25
Центральний	539,55	79,83	7,55
Карпатський	380,11	56,42	7,57
Поліський	271,79	46,42	8,71

Таблиця 29

**Характеристика якості оцінки середньомісячного значення показника
“Наявність мобільних телефонів у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів
домогосподарств у 2008 році за економічними районами**

	Усі домогосподарства, які мають мобільні телефони – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Економічні райони:			
Східний	1584,28	86,58	2,79
Донецький	2112,84	116,21	2,81
Придніпровський	1823,07	108,10	3,03
Причорноморський	1943,74	127,51	3,35
Подільський	1111,03	74,57	3,42
Центральний	1790,55	95,70	2,73
Карпатський	1592,05	101,30	3,25
Поліський	1243,69	90,62	3,72

**Характеристика якості оцінки середньомісячного значення показника
“Наявність відеоміагнітофонів у домогосподарствах” за результатами вибіркового опитування членів
домогосподарств у 2008 році за економічними районами**

	Усі домогосподарства, які мають відеоміагнітофони – тисяч	Гранична похибка вибірки (LSE), тис.	Коефіцієнт варіації (CV), %
Економічні райони:			
Східний	400,63	62,37	7,94
Донецький	626,40	69,20	5,64
Придніпровський	571,59	67,35	6,01
Причорноморський	481,92	66,89	7,08
Подільський	265,77	49,10	9,43
Центральний	585,92	87,98	7,66
Карпатський	333,18	56,84	8,70
Поліський	254,68	42,54	8,52

Зведена інформація щодо придатності оцінок вищенаведених основних показників вибіркового опитування членів домогосподарств, які приймають участь в ОУЖД, щодо наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування для використання за рівнем надійності наведена у таблиці 31. Для зручності використання оцінки показників розподілені на п'ять категорій за рівнем надійності. Якщо коефіцієнт варіації вибірових оцінок показника не перевищує 5%, то показник відноситься до групи “А”, тобто до групи показників з високим рівнем надійності, якщо більше 5%, але не перевищує 10% – до групи “Б” (з достатнім рівнем надійності), якщо більше 10%, але не перевищує 15% – до групи “В” (із задовільним рівнем надійності), якщо більше 15%, але не перевищує 25% – до групи “Г” (з низьким рівнем надійності, дані придатні лише для якісного аналізу), більше 25% – до групи “Д” (дані мають незадовільний рівень надійності).

Таблиця 31

Категорії надійності оцінок середньомісячних величин основних показників за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств, які приймають участь в обстеженні умов життя домогосподарств, щодо наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування у 2008 році

	Наяв-ність холо-диль-ників	Наяв-ність праль-них машин	Наяв-ність пилосо-сів	Наяв-ність кольоро-вих теле-візорів	Наяв-ність магніто-фонів	Наяв-ність швей-них машин	Наяв-ність велоси-педів	Наяв-ність автомо-білів	Наяв-ність мобіль-них те-лефонів	Наяв-ність відео-магні-тофонів
Україна	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А
Міста (>100 тис.чол.)	А	А	А	А	Б	А	А	Б	А	А
Міста (<100 тис.чол.)	А	А	А	А	А	А	А	А	А	А
Сільська місцевість	А	А	А	А	Б	А	А	А	А	Б
Регіони:										
Автономна Республіка Крим	А	А	А	А	Г	Б	Б	В	Б	Б
Вінницька	А	Б	Б	А	Б	В	Б	В	Б	В
Волинська	А	Б	Б	Б	Г	Г	Б	Г	А	Г
Дніпропетровська	А	А	А	А	Б	Б	Б	Б	А	Б
Донецька	А	А	А	А	В	Б	Б	В	А	Б
Житомирська	А	Б	Б	А	Г	В	Б	Г	Б	Г
Закарпатська	Б	Б	Б	Б	Г	Г	В	Г	Б	Г
Запорізька	А	Б	Б	А	Г	Б	Б	В	Б	В
Івано-Франківська	Б	Б	Б	Б	Г	В	Б	Г	А	В
Київська	А	Б	Б	А	Г	В	Б	Г	Б	В
Кіровоградська	Б	А	Б	Б	Г	Г	В	Б	Б	В
Луганська	А	А	А	А	В	Б	Б	В	А	Б
Львівська	А	А	А	А	Г	Б	В	Б	Б	Г
Миколаївська	А	А	А	А	В	В	В	В	Б	В
Одеська	Б	Б	Б	Б	Г	В	Б	Г	Б	Г
Полтавська	А	А	А	А	Г	В	Б	В	А	Г
Рівненська	Б	Б	Б	Б	Г	В	В	В	Б	В
Сумська	Б	Б	Б	Б	Г	В	В	В	Б	Г
Тернопільська	Б	Б	В	Б	Г	Г	В	Г	Б	Д
Харківська	А	А	А	А	В	Б	Б	Б	А	В
Херсонська	Б	Б	Б	Б	Г	В	Б	Б	Б	Г
Хмельницька	А	Б	Б	А	В	Б	Б	В	А	Г
Черкаська	А	А	Б	А	Г	Б	Б	В	Б	В

	Наяв- ність холо- диль- ників	Наяв- ність праль- них машин	Наяв- ність пилосо- сів	Наяв- ність кольоро- вих теле- візорів	Наяв- ність магніто- фонів	Наяв- ність швей-них машин	Наяв- ність велоси- педів	Наяв- ність автомо- блів	Наяв- ність мобіль- них те- лефонів	Наяв- ність відео- магні- тофонів
Чернівецька	Б	Б	В	Б	Д	Г	В	Г	Б	Д
Чернігівська	Б	Б	Б	Б	Г	В	Б	Г	Б	Г
м.Київ	А	А	А	А	Г	В	Б	Б	А	В
м.Севастополь	Г	В	Г	Г	Д	Г	Д	Д	В	Г
Економічні райони:										
Східний	А	А	А	А	Б	Б	Б	Б	А	Б
Донецький	А	А	А	А	Б	Б	Б	Б	А	Б
Придніпровський	А	А	А	А	Б	Б	А	Б	А	Б
Причорноморський	А	А	А	А	Б	А	А	Б	А	Б
Подільський	А	А	А	А	Б	Б	Б	Б	А	Б
Центральний	А	А	А	А	В	Б	А	Б	А	Б
Карпатський	А	А	А	А	Б	Б	Б	Б	А	Б
Поліський	А	А	А	А	Б	Б	А	Б	А	Б

1.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність характеризує інтервал часу між моментом (періодом), у який відбувалося явище або процес, що описують статистичні дані, та датою готовності (надання) цих даних.

Пунктуальність характеризує проміжок часу між запланованою та фактичною датами підготовки даних. Наприклад, запланованою датою може бути дата, відображена у затверджених планах виконання робіт, анонсована або узгоджена з користувачами дата тощо.

Своєчасність і пунктуальність характеризуються часовими інтервалами і датами, але вони надають опис різних процесів. Своєчасність результатів опитування відображає проміжок часу між датою закінчення підготовки даних (датою надання їх користувачам) і датою (періодом) реалізації події, явища або процесу, які описуються даними. Чим коротший цей період, тим вище своєчасність. Пунктуальність характеризує проміжок часу між фактичною датою надання даних користувачам і визначеною датою, на яку їх потрібно було надати, з посиланням на дати, анонсовані в офіційних документах, наприклад, в Плані державних статистичних спостережень.

За матеріалами результатів вибіркового опитування членів домогосподарств, які приймають участь в обстеженні умов життя домогосподарств, щодо наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування раз на два роки готується збірник. Період між закінченням опитування та датою публікації збірника за його результатами складає 19 тижнів. Крім того, готується економічна доповідь, яка надається користувачам у визначеному порядку та розміщується на офіційному Web-сайті Держкомстату. Інтервал часу між закінченням періоду обстеження та датою підготовки доповіді становить 23 тижні.

Графік підготовки публікації результатів модульного опитування, який затверджений Планом державних статистичних спостережень, дотримується.

Одночасно з підготовкою матеріалів для публікацій результатів опитування готуються файли мікроданих, які надаються користувачам з дотриманням встановлених умов.

Доступ до публікацій та інших матеріалів, у т.ч. мікроданих, що готуються за результатами вибіркового опитування членів домогосподарств, які приймають участь в обстеженні умов життя домогосподарств, щодо наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування, надається одночасно для усіх категорій користувачів.

На офіційному Web-сайті Держкомстату України (www.ukrstat.gov.ua) розміщені "Каталог статистичних видань", в якому наведений перелік та терміни підготовки статистичних збірників та бюлетенів за матеріалами ОУЖД, а також "Графік оновлення матеріалів веб-сайту Держкомстату України", в якому зазначені терміни розміщення на Web-сайті основних результатів обстеження та доповідей.

1.4. Доступність та ясність

Доступність характеризує фізичні умови, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних: способи та місця отримання даних, процедури замовлення, час, необхідний для виконання замовлень, політика ціноутворення, існуючі маркетингові умови (авторське право та ін.), формати, в яких дані можуть бути надані користувачам (паперові носії, електронні носії, Інтернет та ін.), наявність макро- та мікроданих тощо.

Ясність характеризує інформаційне середовище даних: наявність та якість метаданих, що надаються зі статистичними даними (текстова інформація, пояснення, документація та ін.), ілюстрації (графіки, карти, схеми та ін.), наявність пояснень щодо якості даних (включаючи обмеження у використанні); ступінь додаткового супроводу даних статистичними органами.

Результати вибіркового опитування членів домогосподарств, які приймають участь в обстеженні умов життя домогосподарств, щодо наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування надаються

користувачам у паперовому та електронному вигляді (за виключенням збірника), а також у вигляді мікрофайлів (файлів мікроданих), тобто детальних знеособлених індивідуальних підсумків опитування по кожному домогосподарству та по кожній особі, яка входить до його складу. Користувачам доступна вся інформація, що отримується за результатами вибіркового опитування, але з урахуванням обмежень, пов'язаних з дотриманням вимог забезпечення конфіденційності первинної інформації.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів даного опитування, відповідного методико-методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: 01023, м.Київ, МСП, вул. Шота Руставелі, 3
телефони: 234-01-34, 235-31-22, 234-32-13, 287-42-73, 287-12-11
факс: 235-37-39
електронна пошта: households@ukrstat.gov.ua;
I.Osipova@ukrstat.gov.ua
S.Spesyva@ukrstat.gov.ua
N.Rosinska@ukrstat.gov.ua
в Інтернеті: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

За результатами вибіркового опитування раз у два роки готується статистичний збірник "Наявність в домогосподарствах товарів тривалого користування".

Наприкінці збірника наведені методологічні пояснення щодо програми опитування членів домогосподарств щодо наявності у них товарів тривалого користування, оцінки якості даних, а також методичні пояснення щодо основних термінів та системи показників. Відповідно до діючого порядку у паперовому вигляді готується певна кількість публікацій, які надаються безкоштовно органам законодавчої, виконавчої влади, профспілкам, профільним науковим установам та навчальним закладам, а також у бібліотеки за переліком розсилки.

Основні підсумки опитування також містяться в аналітичній доповіді, що публікується у щомісячному статистичному бюлетені Держкомстату України "Соціально-економічне становище в Україні" та розміщується на Web-сайті Держкомстату України за адресою:

http://ukrstat.gov.ua/control/uk/localfiles/display/operativ/operativ2007/gdn/nttk/nttk_2008.htm.

Крім того, підсумки вибіркового опитування членів домогосподарств, які приймають участь в обстеженні умов життя домогосподарств, щодо наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування наводяться у "Статистичному щорічнику України" та у короткому статистичному довіднику "Україна у цифрах".

На офіційному Web-сайті Держкомстату України (<http://www.ukrstat.gov.ua/>) доступні для користувачів основні результати вибіркового опитування щодо наявності в домогосподарствах окремих товарів тривалого користування у 2000–2006 роках та у 2008 році і відповідні методологічні пояснення.

Мікродані вибіркового опитування надаються користувачам у вигляді мікрофайлів. Одночасно з мікрофайлами надається їх опис. Мікрофайли доступні користувачам на спеціальних умовах поширення.

Умови поширення результатів ОУЖД, як і надання іншої статистичної інформації, наведені на Web-сайті Держкомстату України за адресою: <http://ukrstat.gov.ua/control/uk/localfiles/display/work/unsj.htm>.

1.5. Порівнянність

Порівнянність спрямована на вимірювання впливу відмінностей в статистичних концепціях та визначеннях, які застосовуються, на співставність статистичних даних за географічними районами, негеографічними доменами або у часі. Це ступінь, з яким розбіжності між статистичними даними пояснюються розбіжностями між дійсними значеннями статистичних характеристик.

Властивість порівнянності даних є результатом дії цілого ряду чинників. Основні чинники, що визначають порівнянність певних показників, оцінених за результатами обстежень, можуть бути об'єднані в дві групи: концепції обстеження та методологія вимірювання.

Група концепцій вибіркового обстеження включає такі елементи, як система показників (їх зміст, визначення), одиниці спостереження, генеральна сукупність, основа вибірки, звітний період та періодичність обстеження, географічне охоплення, міжнародні та національні стандарти, що застосовуються в обстеженні тощо.

Група методології включає дизайн вибірки, методи збору та обробки даних, оцінювання показників та ін.

Порівнянність даних значною мірою залежить від мети співставлення, і, таким чином, не може бути гарантована заздалегідь виробниками даних. При здійсненні порівнянь результатів опитування за географічними районами, доменами або у часі слід мати на увазі наступне.

Починаючи з 2004 року обстеженням охоплені мешканці усіх гуртожитків (сімейних, студентських тощо). Разом з тим, у 1999–2003 роках обстежувалися лише мешканці сімейних гуртожитків.

У новій територіальній вибірці циклу обстеження 2004–2008 років представлена значно більша кількість територій, ніж у територіальній вибірці циклу 1999–2003 років: усі 490 районів (без районів у містах) проти 190, усі міста з чисельністю 80 тисяч осіб і більше (у попередній територіальній вибірці – усі міста з чисельністю 100 тисяч осіб і більше). Усього для проведення обстеження у 2004–2008 роках відібрано 225 міст (у 1999–2003 роках – 195). Обсяг щорічної вибірки домогосподарств для обстеження умов їх життя зріс з 12534 до 12977. Мережа фахівців з інтерв'ювання, які проводять обстеження населення (домогосподарств), становить, починаючи з 2004 року, 966 осіб (у 1999–2003 роках – 510 осіб).

Методологія ОУЖД, основні визначення та концепції, які застосовуються в цьому обстеженні, в цілому відповідають прийнятим в міжнародній статистичній практиці вимогам та рекомендаціям.

При здійсненні порівнянь результатів опитування слід враховувати необхідність урахування рівнів надійності даних (коефіцієнти варіації, граничні похибки вибірки) при використанні результатів для регіонального рівня або для окремих груп населення та ін.

1.6. Узгодженість

Узгодженість – ступінь, з яким дані, отримані з різних джерел можуть адекватно комбінуватись, інтегруватись та використовуватись для різних цілей. Зміст цього виміру полягає в тому, що статистичні дані, що характеризують одне й те саме явище, але отримані за результатами різних обстежень (обстежень різного типу і періодичності), можуть бути не повністю узгодженими, оскільки основані на різних методологічних підходах, класифікаціях тощо.

Узгодженість даних опитування щодо наявності в домогосподарствах товарів тривалого користування з іншими (зовнішніми) даними передбачає можливість їх обґрунтованого комбінування, інтеграції, об'єднання з цими даними на основі відповідних статистичних методів і для різних використань. Узгодженість даних відображає проблему можливості порівняння (комбінування) показників, що характеризують, як правило, однакові або дуже близькі цільові сукупності, але отримані на основі різних джерел даних.

Для вирішення питання щодо узгодженості даних опитування із зовнішніми даними необхідно мати два масиви даних (мікродані або агреговані на певному рівні), що характеризують одне й те саме явище, та метадані, що відповідають зазначеним даним (опис концепцій, визначень, класифікацій, методологічного та методичного забезпечення та ін.).

Основні концепції та визначення, що використовуються в ОУЖД, в цілому узгоджені з аналогічними концепціями та визначеннями, що застосовуються в системі національних рахунків (але з урахуванням певних об'єктивних методологічних особливостей) та в таких галузевих статистиках, як демографічна статистика, статистика праці, соціальна статистика, статистика сільського господарства, цін, торгівлі, послуг.

2. ОГЛЯД МЕТОДІВ, ЩО ЗАСТОСОВАНІ ДЛЯ ОТРИМАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОБСТЕЖЕННЯ УМОВ ЖИТТЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Обстеження умов життя домогосподарств започатковано на постійній основі з 1999 року. Починаючи з 2004 року в органах державної статистики впроваджена нова система організації проведення вибіркового обстеження населення (домогосподарств). Створена єдина уніфікована мережа фахівців з інтерв'ювання, які проводять одночасно три вибіркового обстеження населення: умов життя домогосподарств, економічної активності населення та сільськогосподарської діяльності домогосподарств у сільській місцевості. Одночасно з формуванням уніфікованої мережі фахівців з інтерв'ювання, у зв'язку із закінченням терміну дії попередньої вибірки територій, була впроваджена нова загальнодержавна територіальна імовірісна вибірка для проведення трьох вибіркового обстежень у 2004–2008 роках.

ОУЖД здійснюється на окремій мережі респондентів (неінституційних домогосподарств). Щороку для участі в цьому обстеженні відбирається 12977 домогосподарств, які представляють усі регіони України (у тому числі у міській місцевості – 8975, у сільській місцевості – 4002).

Формування вибірки здійснено на основі процедури стратифікованого багатоступеневого відбору. Процедура формування вибірки складається з таких основних етапів:

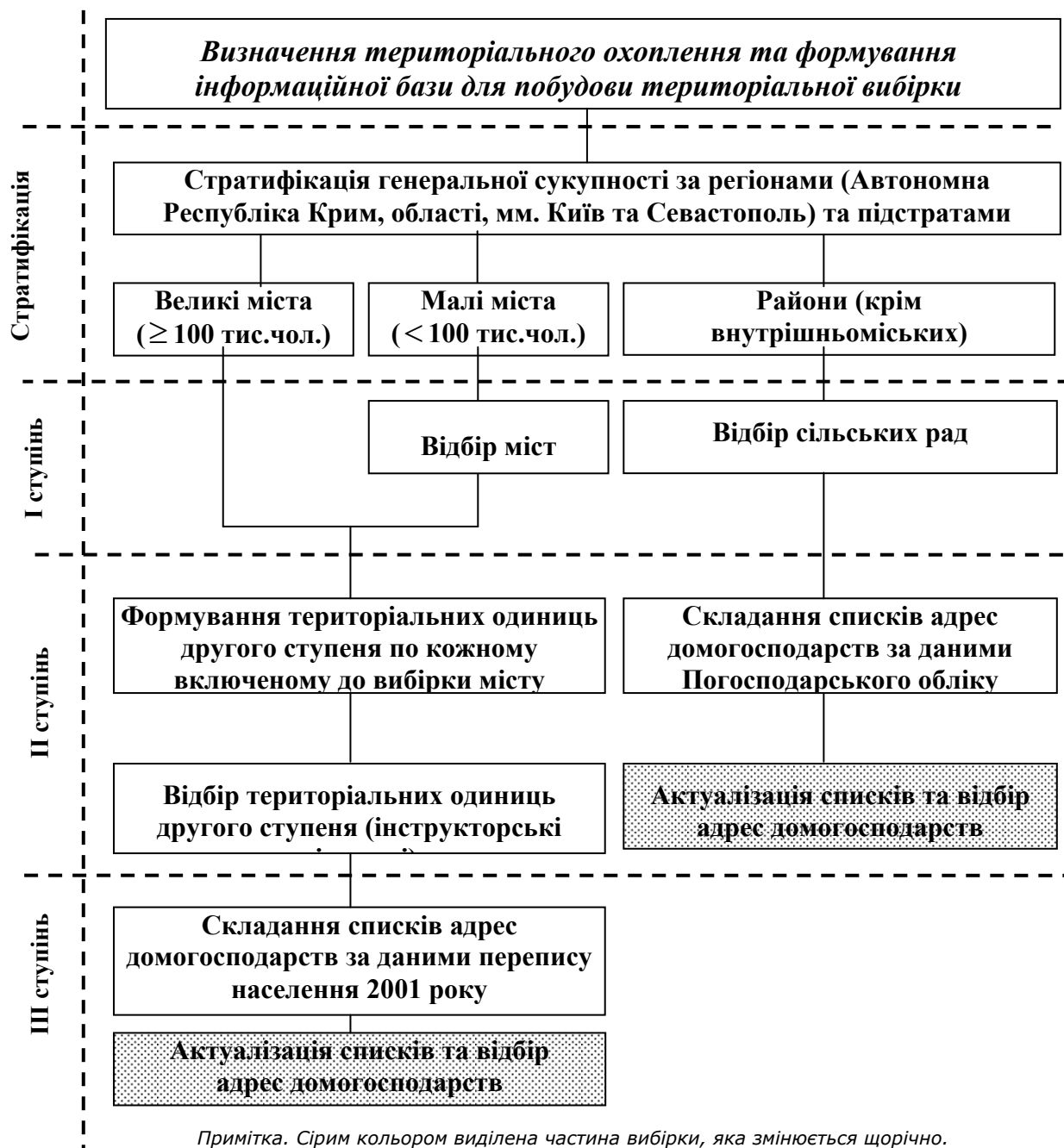
- 1) виключення територій, що не можуть бути обстежені;
- 2) виключення населення, яке не підлягає обстеженню;
- 3) стратифікація генеральної сукупності;
- 4) відбір територіальних одиниць;
- 5) відбір домогосподарств.

При здійсненні розрахунків чисельності населення, яке підлягає обстеженню, з чисельності постійного населення було виключено інституційне населення – військовослужбовці строкової служби; особи, які знаходяться у місцях позбавлення волі; особи, які постійно проживають у будинках-інтернатах, будинках для осіб похилого віку тощо. Крім того, вибіркова сукупність не репрезентує маргінальні прошарки населення (безпритульні тощо). Також була виключена із чисельності населення України і відповідних областей чисельність населення, що проживає у населених пунктах, розташованих у зоні відчуження (І зона) та зоні безумовного (обов'язкового) відселення (ІІ зона) на території, яка зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

У міській місцевості процедура формування вибірки складається з трьох, у сільській – з двох ступенів (див. рис. 1).

Основними відмінностями побудови вибірки для обстежень 2004–2008рр. у порівнянні з вибіркою, діючою у 1999–2003рр., є наступні:

- поріг саморепрезентативності у міській місцевості знижено зі 118 тис. осіб до 80 тис. осіб, що забезпечило збільшення кількості міст (міськрад) у новій вибірці до 225 (у попередній вибірці – 195 міст (міськрад));
- у сільській місцевості до територіальної вибірки включені всі 490 районів (раніше обстежувалися лише 190 випадково відібраних районів);
- в якості основи вибірки для відбору вторинних територіальних одиниць вибірки (ВТОВ) у міських первинних територіальних одиницях вибірки (ПТОВ) була використана нова інформаційна база – дані Всеукраїнського перепису населення 2001р.;
- в обстеженні беруть участь мешканці усіх типів гуртожитків (сімейних, студентських тощо). У 1999–2003рр. обстежувалися лише мешканці сімейних гуртожитків.

Рис. 1. Схема формування вибірки для державних вибіркових обстежень населення України у 2004–2008 роках, у т.ч. – для обстеження умов життя домогосподарств

Для поширення результатів ОУЖД на все населення України розраховується система статистичних ваг. Статистичні ваги призначені для врахування при оцінюванні показників імовірностей включення домогосподарств до вибірки та фактичних рівнів їх участі в обстеженні, узгодження результатів обстеження із зовнішньою інформацією, зокрема, з даними демографічної статистики щодо чисельності та статеві-вікової структури населення, даними соціальної статистики щодо чисельності та розміщення інституціонального населення тощо.

З метою наближення результатів вибіркового обстеження до наявної зовнішньої інформації та підвищення рівня надійності оцінок показників, які вимірюються шляхом вибіркового спостереження, до статистичних ваг була застосована процедура калібрації. Для вибіркового ОУЖД процедура калібрації передбачає коригування системи статистичних ваг з метою узгодження певних показників обстеження з інформацією двох зовнішніх джерел:

1) даними демографічної статистики станом на початок звітної року щодо:

- чисельності постійного населення за регіонами та типами місцевості;
- статеві-вікової структури населення за регіонами в розрізі наступних вікових груп:
  - жінки у віці до 18 років;
  - чоловіки у віці до 18 років;
  - жінки у віці 18-35 років;
  - чоловіки у віці 18-35 років;
  - жінки у віці 36-54 роки;
  - чоловіки у віці 36-59 років;

- жінки у непрацездатному віці;
- чоловіки у непрацездатному віці.

2) даними статистичної звітності щодо населення, яке знаходиться в інституційних закладах.

При аналізі якості оцінок показників, побудованих на основі даних вибіркового обстеження, вирішальне значення для правильної інтерпретації результатів та для контролю оптимальності дизайну вибірки має інформація про величину похибки вибірки. Величиною цієї похибки визначаються межі довірчих інтервалів при побудові інтервальних оцінок показників – інтервалів можливих значень показників за даними вибіркового обстеження. Оцінка показника, для якого величина похибки вибірки є значною у порівнянні з величиною самої оцінки, не може бути використана при аналізі результатів обстеження.

Похибка вибірки розраховується як стандартна похибка SE на підставі величини оцінки дисперсії σ^2 значень показника та об'єму вибірки n за формулою:

$$SE = \sqrt{\frac{\sigma^2}{n}}, \quad (1)$$

де дисперсія σ^2 характеризує варіацію значень показника по одиницях вибірки.

Для вибірок зі складним дизайном, якою є, зокрема, вибірка для ОУЖД, величина σ^2 може бути розрахована на основі класичної формули для дисперсії ознаки у при простому випадковому відборі:

$$\sigma^2 = deff \cdot \frac{\sum_{i=1}^{i=n} (y_i - \bar{y})^2}{n}, \quad (2)$$

де y_i – значення ознаки для i -го домогосподарства (наприклад, якщо y – кількість одиниць певного виду товару тривалого користування, то y_i – кількість одиниць певного товару виду тривалого користування конкретного домогосподарства з вибірки);

$\bar{y}$ – середнє значення ознаки для вибіркової сукупності;

$deff$ – параметр, який відображає вплив дизайну вибірки на величину дисперсії ознак (дизайн-ефект).

Для визначення дисперсій, стандартних похибок та величини дизайн-ефекту для вибірок зі складним дизайном, частіше за все використовуються спеціалізовані розрахункові методи. При аналізі якості даних обстеження умов життя домогосподарств застосовується реплікаційний метод збалансованих повторних дублювань (balanced repeated replications – BRR), який реалізований у стандартному пакеті програм WesVarPC. Цей метод полягає в тому, що повна вибірка домогосподарств розподіляється на шари, у кожному з яких містяться по два кластери (дві групи домогосподарств). Окремі реплікації – напіввибірки, будуються шляхом випадкового відбору по одному кластеру з кожного шару. Розрахунок дисперсії ознаки здійснюється на підставі порівняння оцінок по реплікаціях. Для використання цього методу побудовані системи шарів для загальнодержавного та регіонального рівнів, а також – для рівня економічних районів.

Найбільш наочно характеризують якість даних вибірових обстежень наступні показники: гранична похибка вибірки LSE та коефіцієнт варіації CV (або відносна стандартна похибка вибірки RSE).

Величина граничної похибки вибірки LSE визначає межі довірчого інтервалу для оцінки показника. Вона розраховується за формулою:

$$LSE = t \cdot SE, \quad (3)$$

де t – довірче число (квантіль нормального розподілу або квантіль розподілу ймовірностей), визначає співвідношення граничної та стандартної похибки при даній ймовірності p (p – ймовірність того, що похибка вибірки для оцінки показника не перевищить величину LSE). Типові значення t , які застосовуються при аналізі даних вибірових обстежень: 0,67 (для $p = 0,50$); 1,28 (для $p = 0,80$); 1,64 (для $p = 0,90$); 1,96 (для $p = 0,95$); 2,58 (для $p = 0,99$).

Гранична похибка вибірки використовується для побудови довірчих границь оцінок (границь довірчих інтервалів). Наприклад, для побудови нижньої $\bar{y}_L$ та верхньої $\bar{y}_R$ довірчих границь інтервальної оцінки середнього значення $\bar{y}$ використовуються формули:

$$\bar{y}_L = \bar{y} - LSE; \quad \bar{y}_R = \bar{y} + LSE. \quad (4)$$

Коефіцієнт варіації CV розраховується за формулою:

$$CV = \frac{SE}{\bar{y}} \cdot 100 (\%) \quad (5)$$

Коефіцієнт варіації часто використовується як показник придатності даних для аналізу. Так, якщо $CV \leq 5\%$, то оцінка вважається надійною, якщо $5\% < CV \leq 10\%$ – оцінка є придатною для кількісного аналізу, але її надійність недостатньо висока, якщо $10\% < CV \leq 25\%$ – оцінка придатна лише для якісного аналізу і її слід використовувати обережно (але іноді публікують дані, для яких CV досягає 30% і навіть 40%).

Питання отримання надійних оцінок показників для "малих" територій при проведенні вибірових обстежень гостро стоїть перед статистичними організаціями практично всіх країн. До "малих" відносяться території, обсяг вибіркової сукупності по яких не дозволяє отримати надійні статистичні оцінки показників. Для ОУЖД ця проблема стосується практично майже всіх регіонів. Одним із шляхів її вирішення є застосування методу об'єднання "малих" територій у "великі". Після об'єднання для кожної "малої" території використовуються більш надійні оцінки показників, отримані для відповідної "великої" території.

Певним кроком у вирішенні зазначених проблем є підготовка результатів опитування не тільки для національного рівня та рівня регіонів, а й для рівня економічних районів (груп регіонів).

Для підвищення надійності оцінок показників, що отримуються за результатами опитування, Держкомстат України здійснює систему заходів з навчання працівників, які проводять обстеження домогосподарств, зокрема, в частині питань сприяння підвищенню участі респондентів в обстеженні, а також вдосконалює організаційно – методологічні підходи до контролю роботи цих працівників [5, 6].

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Методологічні положення зі статистики. Вип. 2, т. 2/ Держ. ком. Статистики України. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2006. – 568 с.
2. Методологічні основи формування вибірових сукупностей для проведення органами державної статистики України базових державних вибірових обстежень населення (домогосподарств)
http://ukrstat.gov.ua/control/uk/localfiles/display/metod_polog/sdg/page_3.htm
3. Методика розрахунку системи статистичних ваг для поширення результатів державного вибірового обстеження умов життя домогосподарств на генеральну сукупність
http://ukrstat.gov.ua/control/uk/localfiles/display/metod_polog/sdg/page_1.htm
4. Методологічні положення з підготовки стандартних звітів щодо якості результатів державних вибірових обстежень населення (домогосподарств)
http://ukrstat.gov.ua/control/uk/localfiles/display/metod_polog/sdg/page_5.htm
5. Методика організації контролю якості роботи фахівців з інтерв'ювання. Затверджена наказом Держкомстату України від 18.07. 2006р. № 335. – 59 с.
6. Порядок здійснення контролю роботи фахівців з інтерв'ювання з питань обстеження умов життя домогосподарств. Затверджений наказом Держкомстату України від 12.01. 2007р. № 4. – 70 с.